

อุทาหรณ์ก่อนทำผิด

เพราะรักจึงต้องบอก
บอกก่อนที่ใครบางคนจะทำผิด

ฉบับที่ ๒๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

อูมามี เป็นเจ้าหน้าที่สำนักงานคุมประพฤติแห่งหนึ่ง ได้ให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานคุมประพฤติแห่งนั้นและบุคคลภายนอกกู้ยืมเงิน โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อเดือน หรือร้อยละ ๑๘๐ ต่อปี หากลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ตรงตามที่กำหนด จะถูกคิดค่าปรับเป็นจำนวนเงินสองเท่าของดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในเดือนนั้น การกระทำของอูมามีเป็นการให้กู้ยืมเงิน โดยเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามบทบัญญัติมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อีกทั้งยังเป็นการกระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.๒๕๖๐ อีกด้วย นอกจากนี้ อูมามีพร้อมพวกได้เดินทางไปถึงบ้านพักของลูกหนี้ เพื่อทวงถามหนี้เงินกู้ แต่ไม่พบลูกหนี้ พบเพียงมารดาวัยชราและบุตรของลูกหนี้ซึ่งยังเป็นเยาวชน อูมามีใช้วาจาข่มขู่จนกระทั่งบุตรของลูกหนี้รู้สึกหวาดกลัวและไม่ปลอดภัย ต้องไปพบพนักงานสอบสวนเพื่อบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน

อูมามี ต่อสู้ว่าตนไม่ใช่เจ้าของเงิน แต่เป็นเงินที่กู้ยืมจากบุคคลอื่น เพื่อนำเงินไปมอบให้ผู้กู้ และเป็นเพียงตัวกลางติดต่อระหว่างผู้กู้กับผู้ให้กู้เพื่อช่วยให้การกู้ยืมเงินจบลงอย่างราบรื่น หนี้ระงับไปด้วยดีเท่านั้น อูมามีช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และไม่ได้ประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว เมื่อพิจารณามาตรา ๖๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เห็นว่า การกู้ยืมเงินเป็นการยืมประเภทยืมใช้สิ้นเปลือง ที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในเงินที่ยืมให้แก่ผู้ยืม ดังนั้น การที่อูมามีเข้าทำสัญญากู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น กรรมสิทธิ์ในเงินกู้ดังกล่าวจะถูกโอนจากบุคคลนั้นไปเป็นของอูมามีทันที นับตั้งแต่ส่งมอบเงิน และอูมามีได้แจ้งต่อผู้กู้ทุกคนถึงวิธีการกู้ยืมอัตราดอกเบี้ยและเบี้ยปรับ รวมทั้งระยะเวลาในการชำระหนี้ หากอูมามีเป็นคนกลางจริง อูมามีอาศัยสิทธิใดในการกำหนดดอกเบี้ยและเบี้ยปรับเอง เนื่องจากสิทธิดังกล่าวย่อมเป็นของเจ้าหนี้ อีกทั้งการติดตามทวงถามและการรับ

เงินจากลูกหนี้ตามกฎหมาย เจ้าหนี้เท่านั้นที่มีสิทธิกระทำการดังกล่าว พฤติการณ์ยอมรับฟังได้ว่า อูมามีเป็นเจ้าของเงินกู้ (ตัวจริง)

การกระทำของอูมาขัดต่อคำสั่งการของนายกรัฐมนตรีที่ได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกหน่วยงานไม่ให้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปล่อยเงินกู้นอกระบบ และขัดกับนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบของรัฐบาล ที่กำหนดให้ปัญหาหนี้นอกระบบเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ อีกทั้งยังเป็นความผิดอาญาตามบทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.๒๕๖๐ การกระทำของอูมาจึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติกู้ย้อย่างร้ายแรง ลงโทษไล่ออกจากราชการ

มีข้อเท็จจริงปรากฏในภายหลังว่า อูมามีพฤติกรรมในการจำหน่ายสลากกินรวบอีกด้วย การจำหน่ายสลากกินรวบ มีมูลเป็นความผิดวินัยเช่นกันนะครับ ห้ามซื้อ ห้ามขาย “ หวยใต้ดิน ” และแม้จะเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่ทุกวันที่ ๑ และ ๑๖ ของเดือน มิวแต่นั่งลุ้น ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประชาชนมาติดต่อขอคำแนะนำ ช่วยเหลือ ก็เพิกเฉย เพื่อนร่วมงานขอให้ช่วยงาน ผู้บังคับบัญชาสั่งงาน ก็ไม่มีปฏิกิริยาตอบรับ ก็อาจเป็นความผิดวินัยเช่นกันนะครับ “ เพราะรักจึงบอก บอกก่อนใครบางคนจะทำผิด ” พบกันฉบับหน้าครับ

จัดทำโดย : นายกীরติ เอียดตรง นิติกรปฏิบัติการ
กลุ่มวินัย กองบริหารทรัพยากรบุคคล กรมคุมประพฤติ